

არგუმენტირებული ესე ვაჟა-ფშაველას ლექსის „ღამე მთაში“ და ჯეიმს თურბერის მოთხრობის „ბოლო ყვავილი“ მიხედვით

ლიტერატურა ხშირად აღიქმება როგორც ადამიანის სულიერი სამყაროს ამსახველი სარკე. იგი გვიჩვენებს, როგორ აისახება ადამიანის შინაგანი განცდები მის ქცევებში და როგორ მოქმედებს ეს ქცევები როგორც გარემოზე, ისე საზოგადოებაზე. ვაჟა-ფშაველას ლექსი „ღამე მთაში“ და ჯეიმს თურბერის მოთხრობა „ბოლო ყვავილი“ სხვადასხვა კულტურულ გარემოში შექმნილი ნაწარმოებებია, თუმცა ორივე ერთნაირად უსვამს ხაზს ადამიანის მწიფების პასუხისმგებლობასა და სიკეთის მნიშვნელობას.

ვაჟა-ფშაველას ლექსში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ადამიანის და ბუნების კავშირს. მთის ღამე, სიჩუმე და სიღიაღე ქმნის გარემოს, სადაც ადამიანი საკუთარ თავთან პირისპირ რჩება. ეს სიმშვიდე მას შესაძლებლობას აძლევს დაფიქრდეს ცხოვრების არსზე და საკუთარ სულიერ მდგომარეობაზე. მთა აქ მხოლოდ ბუნებრივი სივრცე კი არაა, არამედ სიმბოლოა სულიერი სიმაღლისა და სიმკაცის, რომელიც ადამიანს რთულ ვითარებებში ამაგრებს. ბუნებასთან ჰარმონია ლექსში შინაგანი წონასწორობისა და ძალის წყაროდ არის წარმოდგენილი.

ჯეიმს თურბერის „ბოლო ყვავილი“ კი უფრო სოციალური კუთხით გვიჩვენებს ადამიანის მწიფების არჩევანს. ნაწარმოების მთავარი იდეა იმაში მდგომარეობს, რომ ერთი კეთილი საქციელიც კი შეიძლება გადამწყვეტი აღმოჩნდეს სხვებისთვის. პერსონაჟი თავისი ქმედებით ამტკიცებს, რომ ჰუმანურობა და თანაგრძნობა ყველაზე რთულ პირობებშიც კი არ კარგავს მნიშვნელობას. სიკეთე მოთხრობაში მოქმედ ძალად გვევლინება, რომელიც ადამიანებს იმედს აძლევს და მომავალს ცვლის.

ორივე ნაწარმოები ცხადყოფს, რომ ადამიანის შინაგანი ფასეულობები პირდაპირ აისახება მის ცხოვრებასა და გარემოზე. ვაჟა-ფშაველა ამ ამბის ბუნებასთან სულიერი ერთობის მეშვეობით გადმოსცემს, ხოლო თურბერი — ადამიანებს შორის ურთიერთობის მაგალითზე. მიუხედავად ფორმის განსხვავებისა, ორივე ავტორი ერთ დასკვნამდე მიდის: ადამიანის სულიერი სიმკაცე და პასუხისმგებლობა სხვების წინაშე არის ნამდვილი ადამიანობის საფუძველი.

დასასრულს შეიძლება ითქვას, რომ „ღამე მთაში“ და „ბოლო ყვავილი“ გვასწავლის შინაგანი სისუფთავისა და კეთილი ნების მნიშვნელობას. ეს

ნაწარმოებები გვახსენებს, რომ ადამიანის არჩევანი მხოლოდ პირადი არ არის — იგი გავლენას ახდენს საზოგადოებაზე და განსაზღვრავს სამყაროს მომავალს.

ბექა ელბაქიძე